

HET HEILIG AVONDMAAL HJM Sales, 16-07-2017

Geliefde broeders en zusters, vandaag is het Heilig Avondmaal het thema. In Engels taalgebied spreekt men van Holy Communion, d.w.z. Heilige Gemeenschap. Het Heilig Avondmaal is gemeenschap met Jezus en Zijn Offer en wel oorspronkelijk in het donkerste uur. Maar dat duistere uur verandert in het uur van de grootste blijdschap.

De oorsprong van het Heilig Avondmaal ligt bij Israël vlak voor hun Uittocht uit Egypte. Daar vinden we het eerste schaduwbeeld. De 9^e plaag over Egypte betrof fysieke duisternis. Maar de dikste duisternis kwam bij de 10^e plaag. De door God gezonden doodsengel trok door Egypte om álle eerstgeborenen te doden. Of het hooggeplaatsten betrof of dienstknechten, vreemdelingen of ingeborenen, mens of dier, Egyptenaar of Israëliet. Alle eerstgeborenen moesten sterven. Lees Ex. 11.

God wilde scheiding maken tussen Zijn volk Israël (in slavernij) en Egypte (de heersers). Bedenk nu dat Israël de Gemeente typeert en Egypte de ongelovige wereld (Ex. 11:7b). Op welke manier een scheiding? God beval Zijn volk om Egypte te verlaten. En Hij zou daartoe de omstandigheden in gereedheid brengen. Lees Ex. 12.

In de nacht waarin de doodsengel zijn gruwelijke werk volbracht moest elk Israëlitisch gezin een onberispelijk lam slachten. Het bloed moest aan bovendorpel en beide zijposten van de deur worden gestreken. Als de doodsengel dat bloed zou zien, zou hij voorbij trekken. Kunt u zich de wanhoop en het verdriet voorstellen bij de Egyptische gezinnen, waar doden waren te betreuren? Het geschrei en geschreeuw? Dit zal herhaald worden als Gods oordelen straks over de ongelovige wereld komen.

Echter ook Israëlitische gezinnen, waar genegeerd of vergeten was om een lam te slachten en het bloed aan de deurposten te strijken, zouden worden getroffen. In die oordeelsnacht moest Israël dus een lam slachten, maar zich óók voeden met het gebraden vlees van dat lam en tevens met ongezuurd brood en bittere saus. En zij moesten het staande eten, met omgorde lendenen en met schoenen aan de voeten. M.a.w. zij moesten reisvaardig zijn.

Tegen deze achtergrond voerde God Zijn volk uit Egypte. De redding en vrijheid tegemoet. God leidde Zijn volk dwars door de Rode Zee naar de overkant, terwijl de vijanden jammerlijk verdronken. En korte tijd later ging God bij de berg Sinaï met Israël een Verbond (het Oude Verbond) aan en gebod om jaarlijks uittocht en verlossing te gedenken, het Paschafeest (Ex. 23:14 e.v.; Lev. 23:1 e.v.). Pascha (Heb. *Pesach*) komt van het werkwoord "*pasach*" en betekent "*overslaan, overspringen, voorbij gaan*". De engel ging hen voorbij. Zuiver bijbels is bij het Paschafeest sprake van drie afzonderlijke feesten in het tijdsbestek van één week. Op 14 Nisan wordt Pascha gevierd, van 15 Nisan tot en met 21 Nisan het Feest der Ongezuurde Broden, een feest dat vaak als onderdeel van Pascha wordt gezien. Tenslotte vond tijdens die feestweek ook nog het Feest van de Eerstelingen der vruchten plaats. Jezus was de Eerste, Die uit de dood opstond. Bij de Opname staan ook Gods kinderen op uit de dood. De Paschafeesten en daarmee het Heilig Avondmaal verwijzen dus ook naar de eindtijd. Pascha is het begin van de zielenoogst, terwijl de bulk in de eindtijd zal zijn binnen gehaald.

Maar Joodse feesten gedenken niet alleen gebeurtenissen, het zijn ook profetieën, bijvoorbeeld over Jezus of de eindtijd (Col. 2:16-17). Zo ook de viering van Pascha, cq. het Heilig Avondmaal. Het gaat het kader van deze preek voorbij om over de eindtijd te spreken, maar ik wil wel spreken over Jezus. Het lam dat met Pascha werd geslacht, typeert Jezus. Toen hij Jezus zag aankomen, riep Johannes: "*Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.*" (Joh. 1:29).

Tekenend daarom dat de feesten rond Pascha lentefeesten zijn, waarin de Joden het nieuwe leven na de duistere winter vieren. Zo typeren 14-15 Nisan de geestelijke geboortedag van Gods kind. Een nieuw begin en nieuw leven. Geestelijk opnieuw geboren door geloof in het

Offer van Gods Lam. Belangrijk om dit te gedenken als we het Heilig Avondmaal vieren. God gaf ons nieuw leven. Het oude is voorbij, alles is nieuw (2 Cor. 5:17).

Pascha (14 Nisan) legt nadruk op de verlossing tot stand gekomen door het bloed van een onschuldig lam, dat werd geslacht en het bloed aan deurposten en bovendorpel gestreken. Het was deze bedekking op grond waarvan de doodsengel voorbij ging. Hij ging voorbij, als hij het bloed zag. Dit lam wijst op Jezus, Gods Zoon, Die stierf en Zijn onschuldig Bloed gaf voor de verloren mensheid. Jezus' Bloed is onze verlossing. Elk die in Hem gelooft en Hem aanneemt, wordt verlost en bevrijd van zond en wereld. Zie, alles wordt nieuw! Want Gods perfecte, onberispelijke Lam stierf onschuldig in onze plaats beladen met onze zondeschuld. Daarom is dit memorabel bij de viering van het Heilig Avondmaal. God voorzag in het Lam.

Het Israëlitische gezin dat het bloed niet aan de deur streek, werd getroffen door de doodsengel. Zo is het nu ook. Ieder die Jezus negeert en zijn hart niet laat reinigen door Zijn Bloed, zal eens onder het oordeel van de doodsengel terecht komen. Wie gered wil worden, moet Jezus aannemen en het Bloed aan zijn of haar hart strijken. En moet reisvaardig zijn. Bereid om door God geleid te worden en de wereld te verlaten, d.w.z. zich niet meer in die zondige, wereldse sfeer te begeven.

Israël moest het vlees gebraden eten, niet rauw, d.w.z. degene die eet van Gods Lam moet zich ten volle realiseren, dat dit Lam het helse vuur van Gods toorn aan Golgotha's kruis onderging voor zijn of haar zondeschuld. Daarom moest het ook met bittere saus worden gegeten, d.w.z. dat er innerlijke gemeenschap is met Jezus, Die stierf terwijl Hij onschuldig was. En het moest worden gegeten met ongezuurd brood. Brood dat leven schenkt is een andere typering voor Jezus. Zuurdesem is het beeld van zonde. In Jezus was geen zonde. En ook wij moeten waken tegen de zonde.

Met het vallen van de avond van 14 Nisan brak 15 Nisan aan en daarmee het Feest van de Ongezuurde Broden. Tijdens die avond werd de Sédermaaltijd genoten. De avond heette daarom Séderavond. "Séder" betekent "orde, volgorde, regel". Maar die avond had nog een andere naam, namelijk "Leil-Sjimmoeriem", d.w.z. "Nacht van de Goddelijke Beschutting".

Het was Jezus Zelf, Die onder het Oude Verbond de Wet vervulde en daarbij het Heilig Avondmaal instelde, toen Hij met Zijn discipelen aanzat aan deze Sédermaaltijd. Het was ook de avond vóór Zijn dood de volgende dag als Gods Lam. De Joden noemen 14 en 15 Nisan samen meestal het Pascha (Matth. 26:17). De woorden die Jezus gebruikte bij de instelling van het Avondmaal kunt u lezen in Matth. 26:17,20,26-30; Luk. 22:7-8,14-20 en 1 Cor. 11:24-25. Jezus benadrukte dat wij moeten gedenken, dat Hij voor onze zonden, verlossing en vrijmaking aan het kruis moest sterven en dat wij daartoe het Avondmaal (dikwijls) moeten gebruiken. Ja, vieren! Als Jezus juist tijdens het vieren van het Paschafeest (in feite dus drie feesten!) het Heilig Avondmaal instelde, dan ligt het voor de hand dat het Heilig Avondmaal iets geweldig moois voor Gods kinderen in petto heeft.

Ik geef u een beknopte beschrijving van de Séderavond. Na de dienst in de synagoge komen de gezinsleden thuis, waar de tafel prachtig gedekt is en versierd met het beste van wat men in huis heeft. Midden op de tafel staat een schotel met ingrediënten, die als aanschouwelijke tekens dienen bij het verhaal over de Uittocht, dat gedurende de avond zal worden verteld. Op elke plaats ligt daartoe een zgn. Haggadah, letterlijk "de vertelling", een boekje met het verhaal van de Uittocht en de volgorde (de Séder) van het samenzijn op die avond. De vader of een belangrijke gast heeft de leiding en vertelt over de Uittocht uit Egypte. Want Joden hebben de godsdienstige plicht om over de Uittocht en de verlossing door het geslachte lam te vertellen. Zij moeten dat uitvoerig tijdens Pascha doen, in het bijzonder aan de kinderen (Ex. 12:26-27; 13:8; Deut. 6:1-9,20). Ook wij christenen, die het Heilig Avondmaal gebruiken, hebben die taak zoals blijkt uit 1 Cor. 11:26. De viering van het Avondmaal is de gelegenheid het besluit te nemen om over onze genadige verlossing uit de wereld door Jezus te vertellen. Gedurende het verhaal wordt volgens voorgeschreven volgorde tot God gebeden en gezon-

gen. Er wordt geluisterd, gegeten en gedronken en God wordt gedankt. Kortom, het is feest met een Hoofdletter! En de tafel was als volgt gedekt:

Op de schotel lag t.t.v. het Oude Testament **een gebraden lam**. Het lam moest geheel worden gebraden zonder een bot te breken. Ook die profetie uit Ex. 12 werd vervuld. Terwijl van beide moordenaars de botten wel werden gebroken, werden van Jezus de beenderen niet gebroken (Ps. 34:21; Joh. 19:32-33). Tegenwoordig ligt er enkel een ongebroken botje van een lam met een beetje gebraden vlees er aan. Omdat na de verwoesting van de tempel te Jeruzalem (70 na Chr.) geen lammeren meer worden geslacht en geofferd.

Op de schotel liggen ook **drie ongezuurde broden**. Eerst één brood, daarover een witte servet, daarover weer een brood, daarover een servet, dan het derde brood en tenslotte weer een servet er overheen. De eerste betekenis van het brood is het karige in Egypte gegeten ellendebrood. De tweede betekenis is dat de drie broden duiden op de Drie-enige God: God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest (Gen. 1:1-2; Joh. 1:1-2).

Waarom **ongezuurd** brood? Om te gedenken dat het volk haastig door God uit Egypte werd bevrijd en ook haastig door de Egyptenaren werd uitgedreven. Er moest haastig gegeten worden. Egypte moest haastig worden verlaten! Omdat het deeg niet met zuurdesem mocht worden toe bereid, hoefde het dus niet lang te rijzen. Daar was geen tijd voor. Het brood was dus minder smakelijk, niet luchtig en taai. Ook om te gedenken, dat in Egypte karig brood was gegeten, werd dit ongezuurd brood daarom "*brood der ellende*" genoemd. Het brood was dus symbool van de bevrijding uit de tijd van slavernij in Egypte (Ex.12:33,39; Deut. 16:3). Wij mogen bij het Heilig Avondmaal óók terugdenken aan onze ellendige tijd in de wereld, toen wij slaven van de zonde waren en wegwijnden, het eeuwige verderf tegemoet.

Bij de uittocht mocht beslist geen zuurdesem uit Egypte worden meegenomen, noch gebruikt! Dit verbod wijst ook op het oude leven in Egypte. Omdat Egypte het oude wereldse leven in slavernij van zonde typeert, duidt zuurdesem op zonde. Zoals een beetje desem het hele deeg geheel doorzuurt en doet rijzen, zo vernietigt een beetje zonde in ons leven ons volkomen (1 Cor. 5:6-8). Paulus duidde in deze tekst hier ook op het Feest der Ongezuurde Broden. Want dit feest vergde lange, persoonlijke voorbereiding. Alles in huis moest dan minutieus (met een brandende kaars en in stilte) op eventuele aanwezigheid van zuurdesem worden onderzocht, waarna dit moest worden verbrand (Ex. 12:15).

Gods kind mag geen zuurdesem uit het oude leven meenemen in het nieuwe leven met Jezus. De zonden van het oude leven moeten opgeruimd worden. Tijdens het Heilig Avondmaal mogen we onszelf opnieuw onderzoeken op aanwezigheid van zuurdesem. Staan we écht in de waarheid? Zijn we oprecht? Prijst God dat we dan de zonde meteen mogen opruimen. Daarom benadrukt 1 Cor. 11:27-29 dit zelfonderzoek tijdens het vieren van het Avondmaal, nl.: "*beproof jezelf!*" Ongezuurde broden wijzen daarbij óók op Jezus, Die van God tot ons kwam als hemels Brood. Hij was zonder zonde. Nuttiging van het ongezuurde Brood Jezus duidt op een innige relatie met Hem met als gevolg innerlijke verandering.

Op zeker moment heft de vader de broden op, neemt 'het middelste brood' (Heb. '*afikoman*', d.w.z. '*dessert*'), breekt het en verbergt het in de servet. Op het einde van het maal wordt dit verborgen brood gezocht en gevonden door de kinderen. Zij worden beloond met snoep of geld door vader. Soms stelen zij het en geven het pas na beloning weer terug. De maaltijd wordt zonder het hervinden, kopen en gezamenlijk eten van dit laatste brood niet afgerond.

Het is Jezus, Gods Lam, Die hier als het middelste Brood wordt getypeerd. Hij werd van de Drie-enige God afgezonderd en door de Vader naar de aarde gezonden. Luk. 2:12 – "*En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden, liggende in de kribbe.*" Jezus lag in doeken (servetten!) in de kribbe. Kribbe (Gr. "*phatne*") betekent naast "*voerbak*" ook "*broodkist*". Het was een kist waar eten in werd gedaan voor het vee, doch ook werd

gebruikt om in doeken gewikkelde broden te bewaren en vers te houden. Tijdens het Laatste Avondmaal gebeurde het daarom dat Jezus met Zijn discipelen aanzat en dit middelste brood nam, het brak en volgens 1 Cor. 11:24 zei: *“Neemt, eet, dat is Mijn lichaam, dat voor u gebroken wordt; doet dat tot Mijn gedachtenis.”* Duidelijker kan het niet!

Jezus kwam als Gods Brood op aarde voor ons. Joh. 6:50-51 – *“Dit is het Brood, dat uit den hemel nederdaalt, opdat de mens daarvan ete, en niet sterve. Ik ben dat levende Brood, dat uit den hemel nedergedaald is; zo iemand van dit Brood eet, die zal in der eeuwigheid leven. En het Brood, dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld.”* Zijn vlees is ons voedsel. Zijn Bloed is onze drank. Joh. 6:55 – *“Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank.”* Daar kom ik nog op terug! En zoals dat ongezuurde brood in een servet werd gewikkeld en verborgen, zo werd Jezus na Zijn kruisdood in linnen grafdoeken gewikkeld en in een graf weggelegd (Joh. 19:40). Jezus werd als Gods Ongezuurde Brood geboren, in doeken gewikkeld en in een kribbe gelegd. Als Ongezuurd Brood werd Hij zonder het zuurdesem van zonde in doeken gewikkeld en in een graf verborgen.

Maar de afikoman wordt teruggevonden! Hierin zien we Jezus' Opstanding uit de dood. De afikoman werd gevonden door kinderen! D.w.z. zij die uit genade wedergeboren zijn tot Gods eigen kinderen. Zij vinden Jezus in Zijn dood en Opstanding. En van de Vader ontvangen zij geweldig loon. Daarom, wordt zuiver en onschuldig als een kind (Matth. 18:3)!

Maar Jezus blijft verborgen voor hen die Hem niet aannemen. Farizeërs vroegen Jezus om een teken hieromtrent (Joh. 6:30). Hun vraag impliceerde: *“Hoe kunnen wij weten, dat Jezus het hemelse, levende Brood is?”* Maar toen Jezus' werk volbracht was en Hij was opgestaan, zag Petrus in het graf de doeken liggen, waarin Hij gewikkeld was geweest (Joh. 20:6).

Wat een geweldige waarheden en symboliek. Het Heilig Avondmaal komt tot leven. Jezus, Ongezuurd Brood, speciaal voor ons uit de hemel gekomen, leeft. Hij was zonder zonden, maar werd gebroken en gekruisigd voor ónze zonden en begraven. Maar Hij stond op als glorieuze Overwinnaar uit de dood. En de kinderen zullen Hem vinden.

Voorts liggen op de schotel **bittere kruidensoorten**. Het lam moest met bittere saus worden gegeten. Bitter om in herinnering te brengen dat de Egyptenaren het leven van de Israëlieten erg bitter hadden gemaakt (Ex. 1:14; 2 Kon. 14:26a). En om 'dé nacht', waarin de verderfengel toesloeg, te benadrukken!

Ook wij hebben in het oude leven innerlijk bitterheid ervaren en mogen gedenken, dat Jezus onschuldig in onze plaats stierf en ons verlost van dat bittere leven in de wereld. M.a.w., nu gaat het er om of wij Jezus als het geslachte Lam willen aanvaarden, of wij Zijn Bloed aannemen, zodat het ons hart kan reinigen en of wij van Hem willen eten voor onze persoonlijke redding uit de duistere wereld van zondeslavernij. En dat alles beseffend, dat wij de zondige wereld haastig de rug moeten toekeren, omdat wij anders met de wereld in het verderf zullen terecht komen. Want Israël moest in de nacht dat de doodsengel rondging en men van het geslachte lam at, volkomen reisvaardig zijn en gereed om haastig uit Egypte te vertrekken.

Op de tafel staat ook een schaalje **zoete saus**, een mengsel van wijn, rozijnen, amandelen, appels, suiker en kaneel om de bittere kruiden in te dopen. M.a.w. de bittere ervaringen van het oude leven en het feit dat een Onschuldige in onze plaats moest sterven, worden veranderd in zoetheid. Overvloedige blijdschap! Hallelujah!

Tenslotte is er **wijn**. NB, er zijn nog enkele andere ingrediënten die ik niet bespreek! Elke aanwezige wordt geacht vier keer een glas wijn te drinken. Men hoeft niet persé het hele glas leeg te drinken, want het is een symbool. Een slokje is genoeg. Daarna wordt het glas weer gevuld. Er staat ook symbolisch een vijfde beker op tafel, waar niet van gedronken wordt. Deze staat er in verwachting van de komst van de profeet Elia. Elia zal vlak vóór de Messias in de eindtijd terugkomen (Mal. 4:5-6). Er staat ook een lege stoel voor hem gereed.

Waarom vier bekers?

Omdat God in Ex. 6:5-6 zegt “Ik zal u uitleiden, Ik zal u redden, Ik zal u verlossen en Ik zal u tot Mijn volk aannemen.” God heeft Israël uitgeleid, gered, verlost, aangenomen als Zijn volk.

Met het drinken van de wijn bij het Heilig Avondmaal wees Jezus op Zijn Bloed, voor ons aan het kruis vergoten. En hiermee op onze uitgeleiding uit de wereld, onze redding van het verderf (Joh. 3:16) en onze verlossing van de macht van de zonde. En dat alles opdat wij tot Gods eigen kinderen konden worden aangenomen. Als wij het Avondmaal vieren, mogen wij hierbij stilstaan. De vrijmaking van zonde en wereld was tot onze redding van het verderf, zodat wij Gods volk konden worden, Zijn Bruid.

De eerste beker wijn typeert vrijheid en wordt gedronken ná het openingsgebed, vóórdat de Séderavond feitelijk begint. Géén slaaf meer! De tweede beker wordt gedronken tijdens het vertellen van de Haggadah en het zingen van Ps. 113 en 114. Hierna begint de maaltijd. De derde beker wordt gedronken ná de maaltijd en is de beker der dankzegging. Men dankt God voor Zijn Liefde en overvloedige zegen. Met het drinken van deze beker wees Jezus op Zijn Bloed dat voor ons zou worden vergoten. 1 Cor. 10:16 – “*De drinkbeker der dankzegging, dien wij dankzeggende zegenen, is die niet een gemeenschap des bloeds van Christus? Het brood, dat wij breken, is dat niet een gemeenschap des lichaams van Christus?*”

De vierde beker wordt aan het einde van de avond gedronken onder het zingen van de lofzang van Ps. 115-118 (Matth. 26:30; Mark. 14:26). Jezus verbond deze beker aan het Nieuwe Verbond, dat Hij met Israël en ons sloot in Zijn Bloed. Luk. 22:20 – “*Desgelijks ook den drinkbeker na het avondmaal, zeggende: Deze drinkbeker is het nieuwe testament in Mijn Bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.*” (NB, dit betreft de vierde en niet de derde beker!)

Wij mogen bij het Heilig Avondmaal gedenken, dat Jezus in Zijn eigen Bloed een heel Nieuw Verbond van Genade heeft gesloten, waaraan ook wij mogen deelnemen. Geschreven in het hart en niet in stenen tafelen (Hebr. 8:10). Voortaan is Genade en de Wet middel tot behoud.

Mijn laatste punt is 1 Cor. 11:27-30 – “*Zo dan, wie onwaardiglijk dit brood eet, of den drinkbeker des Heeren drinkt, die zal schuldig zijn aan het lichaam en Bloed des Heeren. Maar de mens beproeve zichzelf, en ete alzo van het brood, en drinke van den drinkbeker. Want die onwaardiglijk eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel, niet onderscheiden de het lichaam des Heeren. Daarom zijn onder u vele zwakken en zieken, en velen slapen.*” Gezien het feit dat het Lichaam des Heren o.a. wijst op de Gemeente, is de gangbare uitleg dat, in situaties waarin wij persoonlijk volharden in zonde en het Lichaam van Christus als Gemeente niet onderscheiden en ons zelfs daar te buiten gaan aan onderlinge onenigheid en ruzie, wij aan de boze machten gelegenheid bieden om ons te plagen met zwakten en ziekten, waardoor velen sterven. Geef satan geen gelegenheid door te volharden in zonde en ruzie. Er is nóg een aansprekende uitleg:

Grammaticaal is volgens de Griekse grondtekst ‘onwaardig’ (“*anax'ios*”) eten en drinken een bijwoord. Een bijwoord bepaalt het woord waar het bij hoort nader, in dit geval het werkwoord eten. Het zegt niets over de persoon ‘wie’. Onwaardig eten betekent dus niet, dat de persoon zélf zondigt, maar dat hij niet op juiste wijze Christus’ Lichaam aanziet. Onwaardig het brood eten en de wijn drinken wil zeggen, dat de blik op het Lichaam van Christus ontbreekt.

Laten we zien wat Jezus zei in Joh. 6:54-55 over Zijn Lichaam en Zijn Bloed: “*Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leven; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage. Want Mijn vlees is waarlijk Spijs, en Mijn bloed is waarlijk Drank. Die Mijn vlees eet, en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij, en Ik in hem. Gelijkerwijs Mij de levende Vader gezonden heeft, en Ik leve door den Vader; alzo die Mij eet, dezelve zal leven door Mij.*”

De uitleg is altijd dat de Joden niet goed begrepen, dat Jezus het hier uitsluitend geestelijk zou hebben bedoeld. Maar is dat wel zo? Zij vroegen zich af in Joh. 6:52: “*Hoe kan Jezus ons Zijn vlees te eten geven?*” Waarom vroegen zij zich dit af? Omdat Jezus werkwoorden gebruikte, die respectievelijk ‘lichamelijk nuttigen’ (“*phago*”) en zelfs ‘fysiek kauwen’ (“*trogo*”) betekenen. In de verzen 51,53,58 – *phago* en in de verzen 54,56,57,58 – *trogo*. Met de

aantekening dat *phago* soms wel geestelijk kan worden opgevat, maar *trago* nooit.

Geliefde broeders en zusters, geestelijk van Jezus eten betekent, dat we als het ware van Zijn Woord eten. Maar er is dus ook een fysieke component. Hoe eten wij fysiek van Jezus? Door Zijn Lichaam op de juiste wijze te onderscheiden bij het gebruik van het Heilig Avondmaal. Door in geloof te eten van het brood, d.w.z. van Zijn Lichaam dat voor onze genezing werd gebroken. "*Door Zijn striemen is ons genezing geworden*". De genezing is volbracht. Jezus droeg onze ziekten (Matth. 8:15). Door in geloof te drinken van de wijn, d.w.z. van Zijn Bloed vergoten voor de vergeving van al onze zonden. Door in geloof op deze wijze te eten en te drinken, dus op '*waardig*' wijze, onderscheiden wij Jezus' Lichaam. Dan zullen wij lichamelijk en geestelijk gezond worden.

Moge de Heiland u en mij deze week zegene. Amen.